

„N-o să fie nimic mai mult și nimic mai puțin decât ceea ce va îngădui Dumnezeu”

**IPS Athanasie de Limassol
(9 martie 2020)**

Voi încerca să spun câteva cuvinte despre cum poate un om botezat în numele Sfintei Treimi, care este fiu al Bisericii, și care vrea, sau care trebuie să lucreze conform poruncilor Evangheliei, să înfrunte realitatea acestei lumi în care trăim.

În Cipru avem o realitate cruntă. Știți că în urmă cu 38 de ani turcii au invadat Ciprul, ne-au luat patria, au omorât oameni, s-au întâmplat multe lucruri ... să nu le mai pomenim. Fiecare perioadă are evenimentele ei. Și vremea în care trăim are realitățile ei. Și fiecare perioadă le va avea pe ale ei. Nu va exista o perioadă în care să nu se întâmple nimic, pentru că lumea se îndreaptă spre vremurile de Apoi.

În Evanghelie, atunci când se vorbește despre vremurile de Apoi, nu se subliniază toate aceste lucruri care se petrec astăzi: frica, groaza și panica față de cele ce se vor petrece în viitor. Însă, cuvântul despre vremurile din urmă este unul plin de nădejde, că Hristos va fi Acela Care va birui lumea. Când vorbesc despre lume nu mă refer la cei pentru care a murit Hristos, ci la cugetarea lumească, la păcat și la stăpânitorul lumii acesteia. Eshatologia, în viziunea Bisericii, înseamnă făgăduința și așteptarea Împărăției Tatălui, și a Fiului, și a Sfântului Duh – lucru pe care îl trăim în fiecare zi la Sfânta Liturghie. Pentru fiecare dintre noi, așteptarea Împărăției lui Dumnezeu trebuie să fie căutarea noastră de căpătâi, iar nu acea preocupare, cu curiozitate și temere, despre cărțile de identitate, numere, memorandumuri și alte lucruri, care permanent injectează sufletele creștinilor ortodocși cu panică și neliniște, dar, care, după smerita mea părere, întunecă ușor, [estompează] orizontul, și se pierde așteptarea plină de bucurie a Împărăției lui Dumnezeu. Adică, în cele din urmă, Dumnezeu este Acela Care va birui lumea și cele din lume. Și se petrece o încețoșare și o disecare a lucrurilor, care nu se pot interpreta înainte de a se petrece. Nici Părinții Bisericii nu au îndrăznit să tâlcuiască cuvintele profetice înainte de a se întâmpla, pentru că acest lucru este foarte primejdios, și nu se potrivește creștinilor cu minte înțeleaptă.

Însă, fiecare om trăiește în conformitate cu ceea ce îi oferă timpul de față. Fiecare dintre noi, oriunde ne-am afla, trebuie să facem față realităților din viața noastră. Cel căsătorit are familia sa, cel angajat are profesia sa, afaceristul are întreprinderea sa,

monahul cu ascultarea lui în mănăstire, clericul cu turma sa, episcopul cu poporul lui Dumnezeu. Trăim împreună evenimentele întregii lumi, și știți că ne putem informa într-o clipă despre ce se petrece în toată lumea. Toate aceste lucruri pot fi descrise în cele mai cenușii culori, pot fi povestite în așa fel încât să bage frică și groază în sufletele oamenilor. Dar Părinții vedeau viața lor dintr-o altă perspectivă.

Îmi aduc aminte, când a murit arhiepiscopul Macarie, cel care avea un rol important în conducerea Ciprului și era considerat de către popor un conducător de vază, că în acea vreme mă aflam la Mănăstirea Stavrovuniou, o mănăstire deosebită, cu o viață duhovnicească foarte înaltă. Eram student atunci când am aflat vestea. Arhiepiscopul avea un duhovnic sfânt, pe părintele Ghermanos, pe care l-am întrebat: „Ce se va întâmpla acum, Gheronda?”.

Mă temeam, pentru că invazia turcească avusese loc cu câțiva ani în urmă, când am trăit ca adolescent toată acea teroare a bombardamentelor turcești, a uciderilor și a morții. Și Gheronda îmi spuse: „Ce-o să fie? Nimic mai mult și nimic mai puțin din ceea ce va îngădui Dumnezeu.” Iar apoi și-a continuat lucrul său. În acest fel a făcut față acelei situații. Și a mai spus altă dată: „Vai și amar dacă Ciprul ar fi stat doar într-un singur om!” Adevărat este cuvântul care spune că fericit este omul care își pune nădejdea în Dumnezeu. Fericit este omul acela care nu nădăjduiește în om, ci cunoaște că ajutorul său este de la Dumnezeu, Care a făcut cerul și pământul.

Este un privilegiu să trăiești într-un loc care nu are nădejde! Este un lucru ciudat: cu cât ești mai deznădăjduit, cu atât mai mult vei simți prezența lui Dumnezeu. Într-o după-amiază mă aflam la Sfântul Paisie, iar unii povesteau despre diferite neliniști și frici, despre turci, despre evrei, despre antihrist și toate celelalte. Gheronda i-a ascultat, i-a servit cu ceva și apoi au plecat. Eu l-am întrebat ce se întâmplă, fiind plin de neliniște. La care, mi-a răspuns: „Cu cât mai multe lucruri de acest fel vei auzi, să te bucuri mai mult. Cu cât lucrurile devin mai grele, în aceeași măsură Dumnezeu este cu noi. După furtuna demonică va veni lumina soarelui dumnezeiesc.”

Frații mei, oamenii lui Dumnezeu văd în alt mod lucrurile, tâlcuiesc altfel cele ce se petrec. Așa trebuie să fie, și va fi vai de noi dacă în final Evanghelia nu ne-ar schimba modul în care vedem diferitele întâmplări din viața noastră! Cuvântul „Pocăiți-vă!”, adresat de Hristos lumii întregi – „Pocăiți-vă că s-a apropiat Împărăția Cerurilor” – înseamnă schimbarea minții, schimbarea modului în care vedem lumea, schimbarea

tuturor lucrurilor lumești din viața noastră de până acum. Cu siguranță că nu este ușor, nici nu se petrece de pe o zi pe alta.

Într-o întâmplare frumoasă din Pateric se spune că un oarecare monah a spus că de treizeci de ani s-a făcut monah. La care îl aude unul dintre părinții luminați ai pustiei, se apropie de el și îi spune: „Părinte, ai spus un lucru mare. Chiar te-ai făcut monah?” Ii răspunde: „Atâția ani am de când petrec în mănăstire...”, „Ți s-a făcut oare sărăcia precum bogăția, defăimarea ca slava, necinstea precum cinstea? Ți s-a făcut foamea precum săturarea, somnul precum privegherea, reaua petrecere precum traiul bun?”. Răspunde: „Nu, încă mă lupt.” „Dacă nu ai toate acestea, încă nu te-ai făcut monah!” Firește că acest lucru este valabil și pentru noi, care nu suntem monahi, ci creștini.

Dacă în viața noastră nu este valabil cuvântul evanghelic, și nu interpretăm evenimentele din viața noastră și ale lumii întregi în conformitate cu duhul și viziunea Evangheliei, atunci nu putem spune că suntem creștini. Pentru că fiecare copac se cunoaște după roade, iar fiecare creștin se cunoaște după roadele sale, care sunt evanghelice, sunt ale altei vieți, ale altei minți, ale altei gândiri. De aceea, „să pășim în înnoirea vieții”! Trebuie să pășim altfel în viață, într-o viață nouă! Așteptăm și urmărim acel nou mod de viață, care nu este deloc compatibil cu gândirea lumească.

Aici, Avva Isaac spune să nu-L numim drept pe Dumnezeu. Este drept Dumnezeu Care plouă peste cei dreπți și peste cei nedreπți? Îmi amintesc de bunica mea, atunci când ploua zicea: „Oare plouă și acolo, la turci?” Adică, bunica mea nu voia să plouă acolo unde se aflau turcii. Era femeie din biserică, și mergea la pavecernițe și la toate slujbele, însă dorea să plouă doar în locul unde erau creștinii, pentru că își dorea să-i răzbune pe creștini. La noi, în Cipru, ploaia este o mare binecuvântare, nu ploua așa des. Se întreba săraca: „Plouă și peste turci?” Dar Dumnezeu dădea ploaie și acolo. De multe ori chiar mai multă decât la noi – și nu ne convine!

Așadar, avem nevoie de un alt duh, de un alt curs al lucrurilor...

Toate lucrurile funcționează cumva sub controlul unor oameni, dar în final ai sentimentul că Dumnezeu este Acela care conduce istoria. Nimeni nu se poate ridica deasupra proniei dumnezeiești. Putem face mii de lucruri strâmbe, putem fi capabili să distrugem totul, ne putem dori să aruncăm totul în aer, dar nu se va întâmpla nimic mai mult și nimic mai puțin din ce va îngădui Dumnezeu.

Se spune frumos într-un loc anume din Psalmii lui David „Cel ce locuiește în ceruri va râde de dâșșii și Domnul îi va batjocori pe ei!” (Ps. 2, 4). Adică, e ca și cum Dumnezeu stă în ceruri și urmărește toate prostiile pe care le facem, și râde de noi, râde de mintea

noastră care crede că vom face totul după bunul nostru plac. Dumnezeu râde și Îi este milă de noi, pentru că suntem vrednici de multe lacrimi, de vreme ce nu putem înțelege că, în cele din urmă, folosul nostru nu stă în dorința minții noastre, ci în ceea ce spune Dumnezeu, și în ceea ce El ne-a arătat.

Domnul a dăruit Bisericii Evanghelia, cuvântul Lui, pe El Însuși; ne-a dăruit drept exemplu viața Lui. Frații mei, noi nu putem lucra altfel. Nu putem să-L gustăm pe Hristos dacă nu ne asemănăm Lui și dacă nu Îi călcăm pe urme. Și dacă vrem să-L căutăm și să vedem unde se află, nu-L vom găsi pe tronul slavei. Știți, pe de altă parte, vedem că în Biserică singurul loc pe care scrie Împăratul slavei este Crucea. Sensul Evangheliei este cel arătat de Hristos, al Crucii, al Domnului Celui răstignit. Este sensul Crucii care biruiește logica lumească printr-un mod diferit.

În lume învingi atâta timp cât urci mai sus, în Evanghelie biruiești pe cât te cobori mai mult. Pentru că în măsura în care te vei smeri pe tine însuși, în aceeași măsură te va înălța Dumnezeu. Să ne odihnim în logica Evangheliei. Să lăsăm fricile acestei lumi care mereu ne urmăresc, aici, în Atena.

Oriunde merg, aud: „Ce se va întâmpla, Părinte? Ce vom face? Cum vom fi?” Nu vă faceți griji, nu se va întâmpla nimic. Cel mult, vom muri. Nu se va întâmpla nimic mai mult. Hristos este Viața noastră. Omul își află odihna întru El. Să nu facem din El dioxid de carbon. Spunea un Părinte că Dumnezeu este oxigen care dăruiește viață omului. Să nu ne sufocăm pe noi înșine cu fricile. Frica, neliniștea, tulburarea, agonia, întunericul nu sunt roade ale Duhului Sfânt, ci sunt roade ale duhului acestui veac. Să ne odihnim în Duhul lui Dumnezeu, în duhul Evangheliei, în sfintele ei înțelesuri, ce biruiesc logica lumii. Biruința asupra lumii aceasta este: credința noastră. Frații mei, harul Domnului să fie cu noi!